

HETKESSÄ KAIKKI MUUTTUU

HEIDI PIILINEN

Hetkessä kaikki muuttuu

© 2022 Heidi Piilinen

Runot – Heidi Piilinen

Kuvat – Heidi Piilinen ja Noomi Levo

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt,
Saksa

ISBN: 978-952-80-6081-9

Nämä lauseet ovat syntyneet sieluni supinasta,
elämästä ja kuolemasta, menneestä ja tulevasta.
Ne kertovat sinusta ja minusta, kivusta ja sovusta,
toiveista ja tuskasta.
Ne ovat odotusta ja menetystä, onnea ja unelmia.
Ne ovat elämän mittainen lause.

Diagnoosina parantumaton kuolemaan johtava sairaus

Samalla kun astun ulos lääkärin vastaanotolta, tajuan että mikään ei ole enää niin kuin ennen. Läheisteni hätä on käsin kosketeltavaa ja avuttomuus on juuri kietaissut meidät otteeseensa. Kulkiessani tätä matkaa olen koonnut ajatuksiani kirjoittamalla. Olen kirjoittanut niitä tunteita ja hetkiä, milloin sanat eivät muuten ole riittäneet kuvaamaan ajatuksiani. Käsittelen teksteissäni kuolemaa joskus jopa sinutellen. Vakavasti sairaan hätä ympärilleen tuottamastaan tuskasta estää usein asioiden puhumisen suoraan ääneen. Oman matkani aikana olen kokenut kuoleman pelottavuuden sekä armollisuuden. Elämän arvon ymmärtää vasta kun sen lähes menettää.

Elämää hetki kerrallaan

Elämä on pienten hetkien kokonaisuus. Usein unohdamme seisahtua hetkeen ja nauttia siitä. Kun on kätellyt kuolemaa ja päättänyt elää, pienet hetket saavat aivan uuden merkityksen. Kokonaiset murheet pilkkoutuvat pienempiin osiin ja ovat näin helpommin käsiteltävissä. Pienet onnelliset hetket saattavat tuntua jopa suurelta juhlaa. Juhlien ei tarvitse olla ilmapalloja ja kuohujuomaa, se voisi olla sairastuneelle jopa liian raskasta.

Lepo

Vakavasti sairaan henkilön päivät koostuvat usein levosta. Jatkuvasta levon tarpeesta sairastuneelle seuraa usein riittämättömyyden tunne. Kotona on jaksettava pyörittää arkea, mutta aina voimat eivät tahdo riittää edes hereillä pysymiseen. Joskus lepokaan ei auta ja päivät alkavat toistaa toisiaan. Jatkuva ahdistus tulevaisuudesta, jota ei ehkä

olekaan painaa mieltä ja häiritsee myös unta. Läheisten selviytyminen oman kuoleman jälkeen taas nostaa mieleen myös taloudellisia huolia.

Vaikka sairasvuoteessa olisikin parempi keskittää voimansa pelkästään omaan toipumiseen, on arjen murheista lähes mahdotonta päästää irti. Ystävien tuki ja läheisten läsnäolo ovatkin suurin lahja minkä sairaalle voi antaa. Pienet teot arjen rutiinien katkaisemiseksi saattavat tuntua sairastuneesta lomamatkalta. Kun olo on kurja ja väsynyt eikä poistuminen kotoakaan aina ole mahdollista, on ystävien järjestämä ”lentomatka” ulkoilmaan kallisarvoisempi kuin oikea lentomatka ulkomaille.

Uni

Hoitopolkua kulkeminen uuvuttaa. Usein unikin häiriintyy pelottavien ajatusten myötä. Myös useat lääkkeet aiheuttavat unettomuutta. Joskus nukahtaminen on mahdotonta kun odottaa lääkärin

soittoa tai uusia tuloksia. Vaikka väsymys painaa silmäluomia yhteen, uni ei välttämättä tule. Tällaisina hetkinä hiljaisuus ja rauha saattavat siltikin tuntua pahalta. Läheisen läsnäolo rauhoittaa ja unikin saattaa tulla helpommin.

Kuolema

Kukaan meistä ei voi välttää kuolemaa, mutta voimme helposti lopettaa elämisen. Kun kuolema koskettaa ja pelottaa, on siitä pystyttävä puhumaan. Vakavasti sairastunut ihminen miettii usein millaiset hautajaiset hän haluaa, mitä hän jättää jälkeensä, mutta hänellä on harvoin mahdollisuus puhua siitä ääneen. Jopa täysin terveen ihmisen puheet kuolemasta ja hautajaisista tyrmätään usein. Kuolemaa pakollisempaa asiaa ei kuitenkaan elämästä löydy. Miksi emme siis voisi käsitellä asiaa kuten syntymääkin? Emme pysty vaikuttamaan siihen millaiseen paikkaan synnymme tai kuolemme, mutta voimme esittää toiveita siitä miten haluamme ihmisten muistavan meidät.

Haluamme ehkä toivoa hautapaikkaa tai miettiä rinnallamme ihmisiä viimeisiin hetkiin. Miten toiveemme toteutuisi jos emme puhu niistä ennen kuolemaa.

Lohtu

Me kaikki tarvitsemme joskus kuuntelijan. Sellaisen ihmisen joka kuuntelee ilman kiirettä, arvostelematta tai vertaamatta. Jokainen meistä voi olla toiselle juuri se oikea kuulija. Kipu ei poistu puhumalla, mutta kuluu kun tulee kuulluksi.

Luonto

Vesi vanhin voiteista, aurinko armas, taivas sini-
valkoinen. Luonto on meidän synnyttäjä,
kanssakulkija, parantaja ja viimeinen leposija.
Monelle sairaalle luonto on suurin voimaannuttaja.

Noomi Levo

Pimeä yö,
valoisa yö,
nukuttu yö,
yö jonka en toivoisi loppuvan,
yö joka tahtomattani alkaa.

Mutta aina tulee päivä,
tulee päivä jolloin sataa, paistaa, tuulee ja minä
tunnen.

Tunnen kuinka ruoho tuoksuu sateen jälkeen,
kuinka tuuli pureutuu vaatteisiini ja riepottelee
ajatuksiani.

Ja aurinko, joka korjaa kaiken ja minä elän ja tanssin.

Tanssin kenkäni puhki, varpaani ruvelle ja sitten
laitan kengät nurkkaan
ripustan telineeseen kuin vanhan muiston.

Ja villasukat,
ne minä repäisen jalkaan ja minä hymyilen,
sillä jalkani ovat lämpöiset ja minä elän ja näen.

”Rouva hyvä, juurihan minä teille sanoin, että te ette koskaan parane”

Lääkärin sanat kaikuivat mielessä kun astun huoneesta ulos sairaalan käytävälle.

Miten kertoisin läheisilleni kaiken sen mitä olen juuri saanut tietää?

Hetkessä kaikki muuttuu-runokirja on Heidi Piilisen ensimmäinen teos. Siihen on koottu teoksen kirjoittaneen, syöpään sairastuneen potilaan ajatuksia hoitojakson aikana ja heti sen jälkeen. Kirjan kuvat on koottu yhdessä kuvataiteilija Noomi Levon kanssa ja ne johdattavat katsojansa syvemmälle potilaan maailmaan.

Miten elämä jatkuu kun vakava sairaus astuu elämään? Kuinka rakkaus elää kuolevan rinnalla? Teosta lukiessa lukijan on mahdollista asettua itselleen sydäntä lähinnä olevaan rooliin.